

Mina Kujević

Pregled nositelja vlasti, uprave i prosvjete u Gračanici u periodu od 1886. do 1918. godine

SURVEY OF EDUCATIONAL, ADMINISTRATIONAL AND AUTHORITY HOLDERS FROM 1886 TO 1918

Shematizam u Gračanici od 1886. do 1918. godine

Kalendar su zvanične periodične publikacije u kojima se, osim kalendarskog dijela, objavljuju i drugi prilozi iz različitih oblasti, najčešće iz historije, književnosti, narodnih običaja, ali i ostale zanimljivosti za širu čitalačku publiku. U mnogim kalendarima objavljuvani su shematizmi¹ vlasti,

uprave i raznih drugih oblasti kako za cijelu zemlju, tako i za svako mjesto pojedinačno.

Za izradu ovog priloga koristili smo shematizme objavljene u kalendarima listova "Bošnjak"² i "Bosnischer Bote"³.

"Bošnjak", od 1883. do 1918. godine, štampao se u Zemaljskoj štampariji u Sarajevu. Osim kalendarskog dijela za svaku godinu, u "Bošnjaku" su objavljuvani i prilozi iz književnosti, poljoprivrede, zabave i pouke, razne fotografije bosanskohercegovačkih gradova, te shematizmi svih oblasti u Bosni i Hercegovini.

Imena nositelja vlasti i uprave u ovom kalendaru raspoređena su po sljedećim rubrikama:

BOSANSKO-HERCEGOVAČKA ZEMALJSKA UPRAVA⁴

VJEROZAKONSKE OBLASTI I ZAVODI

I. Rimo-katoličke,

II. Pravoslavne,

-
- 1 Shematizam (šematizam) je krut i jednoobrazan poslovni (kancelarijski), administrativni način postupanja; zvanični kalendar sa spiskom svih državnih vlasti i ustanova, službenika i sl. Naprimjer, učiteljski, sveštenečki i sl.
 - 2 Sačuvana godišta "Bošnjaka" nisu kompletna.
 - 3 Kalendar za 1915. godinu ne sadrži šematizam zemaljskih oblasti i zavoda u Bosni i Hercegovini, te četa i vojnih zavoda, jer se nije moglo utvrditi kad je taj broj kalendara bio u štampi.
 - 4 I. Vrhovna centralna uprava; II. Zemaljska vlada za Bosnu i Hercegovinu u Sarajevu; III. Vrhovni sud u Sarajevu; IV. Okružne oblasti; V. Financijalna nadzorništa; VI. Okružni sudovi; VII. Centralna kazniona u Zenici; VIII. Kotarski uredi; IX. Oružnički zbor za Bosnu i Hercegovinu; X. Financijalnim nadzorništvima potčinjeni uredi i organi; XI. Duhanska režija; XII. Rudarske oblasti i organi; XIII. Zemaljski zavodi za promet; XIV. Sanitetski zavodi; XV. Zemaljski muzej u Darajevu; XVI. Zemaljska štamparija u Sarajevu; XVII. Zemaljska ždrepcana u Sarajevu; XVIII. Zemaljske poljoprivredne stanice; XIX. Zemaljske voćarsko-vinogradarske stamice; XX. Zemaljski zavod za gojenje peradi u Prijedoru; XXI. Zemaljske radionice za umjetni obrt u Sarajevu; XXII. Zemaljska tkaonica u Sarajevu; XXIII. Nastavni zavodi.

Prezime i ime	Godina i mjesto rođ.	Nacionalnost i vjeroispovijest	Školska sprema	God. službe u Gračanica
Sladović Georg	1845., Senj, Hrvatska	Hrvat, rimokatolik	Pravni fak. u Gracu	1882.–1886.
Bahtijarević Atif	1853., Banja Luka, BiH	Bosnier muhamedaner	Vis. škola, drž. tur. ispit	189?–1895.
Petrović Johan	1865., Lopianka, Galicija	Rusin, grko-katolik	Pravni fak. u Beču	1898.
Ličanin Isidor	1862., N. Sad, Vojvodina	Srbin, grko-ortodoks	Pravni fak. u Gracu i Beču	1900.–1905.
Zima Ladislav	1863., Priban, Prag, Češka	Čeh, katolik	Doktorirao pravo u Pragu	1908.–1910.
Hrasnica Abdulsalam	1867., Sarajevo, BiH	Bosnien, Kroat., Musl.	Pravni fak. u Beču	1916.–1918.

Ličanin Isidor

Ladislav Zima

III. Muhamedanske,.

IV. Vakufska uprava.

OPĆINE U BOSNI I HERCEGOVINI.

“Bosnischer Bote” (Bosanski glasnik: Opći adresni priručnik sa kalendarom svih vjeroispovijesti sa područja Bosne i Hercegovine), uređivao je Adolf Walni. Od 1897. do 1912. godine izlazio je na njemačkom jeziku, a od 1912. do 1918. godine po-

Bahtijarević Atif

javljaju se paralelno tekstovi i na njemačkom i na bosanskom jeziku, ali ne za cijeli sadržaj publikacije. Redovne rubrike u tom kalendaru su bile:

I. dio: BOSANSKO-HERCE-

GOVAČKI KALENDAR,

II. dio: ADRESNI PRIRUČNIK ZA BOSNU I HERCEGOVINU SA ODJELJICIMA:

1. Shematizam svih zemaljskih oblasti i zavođa u Bosni i Hercegovini,
2. Shematizam četa i vojnih zavoda, razmještenih po Bosni i Hercegovini i Dalmaciji,
3. Vjerezakonske oblasti¹,

¹ A. Srpsko-pravoslavne; B. Muslimanske; C. Rimo-katoličke, Grko-katoličke; D. Evanđelistička crkva; E. Sefardsko-jevrejska općina u Sarajevu i Bogoštovna opština austro-ugarskih jevreja.

4. Sud-

5. Kratki opisi mjesta po Bosni i Hercegovini,
6. Banke, štedionice i veliki trgovački zavodi,
7. Shematizam bosansko-hercegovačke industrije.

Službenički dosjei kotarskih predstojnika sadržajno su neujednačeni - od detaljnih do izuzetno šturih, pa stoga navodimo samo podatke o godini i mjestu rođenja, državi porijekla, nacionalnosti i školskoj spremi, te godine službovanja na mjestu kotarskog predstojnika u Gračanici.

59

nu službovanja naznačene osebe u Gračani-
ci, odnosno u gračaničkom kotaru. ‘

ZANIMANJE, FUNKCIJA		GODINE																										
R.B	Prezime i ime	1886.	1889.	1893.	1895.	1896.	1897.	1898.	1899.	1900.	1901.	1902.	1903.	1904.	1905.	1906.	1907.	1908.	1909.	1910.	1911.	1912.	1913.	1914.	1915.	1916.	1917.	1918.
KOTARSKI PREDSTOJNIK																												
1.	G. Sladović (Georg)	+																										
2.	Pavlović Marko		+																									
3.	Atif ef. Bahtijarević			+																								
4.	Grossl Đuro																											
5.	Petrović Johan																											
6.	Ličanin Isidor																											
7.	Hanzel Johan																											
8.	Ladislav Zima																											
9.	Sedmak Jakša																											
10.	Abdusalebeg Hrasnica																											
KOTARSKI LIJEČNIK																												
1.	Katz Josif, dr.			+																								
2.	Bleicher Martin, dr.un.med.																											
3.	Karlůski Justyn sreski liječnik																											
4.	Hildes Oskar, u.m.dr.																											
5.	Lederer dr. Arnold																											
6.	Zahradke Eugen, dr.																											
7.	Bauer Leopold, dr.																											
8.	Schiffer Mojsije, dr.																											
9.	Galzinski Franz, dr.																											
SANITETSKI ČINOVNICI																												
1.	Niemezyk Stanislav, mag.far.																											
2.	Winter Julije kotarski veterinar																											
3.	Babić Nikola veterinarski asistent																											
4.	Kalaba Luka, nadveterinar																											

ZANIMANJE, FUNKCIJA		GODINE																											
R.B.	Prezime i ime	1886.	1889.	1893.	1895.	1896.	1897.	1898.	1899.	1900.	1901.	1902.	1903.	1904.	1905.	1906.	1907.	1908.	1909.	1910.	1911.	1912.	1913.	1914.	1915.	1916.	1917.	1918.	
SEKRETAR SUDA																													
1.	Zavzicki Vithold		+																										
sudski pristav																													
2.	Tymezyzyn Mihajlo				+																								
sudski pristav																													
3.	Palivoda Mihael, sudija																												
4.	Novak Franc, sudija																												
5.	Müller Johann, sudija																												
6.	Fugošić Josip																												
NAČELNIK OPĆINE																													
1.	Pertev Sulejman, ef.	+	+																										
2.	Muftić Ganižbeg																												
PRED KOTARSA VAK POVJEREN.																													
1.	Arif ef. Mehinagić																												
2.	Abdulah ef. Ibrahimović																												
3.	Ibrahim ef. Lemeš																												
PR. KOT. VAK-MEAR. POVJEREN.																													
1.	Kučukalić Mujaža																												
2.	Mahmut-aga Rešidbegović																												
3.	Ahmet-aga Širbegović																												
4.	Širbeg Širbegović																												
GRUNTOVNIČAR																													
1.	Tomek Viktor																												
2.	Bručić Franc (Franjo)																												
3.	Wasylik Gregor																												
4.	Czus Peter																												
5.	Treyer Karl																												
6.	Klindžić Mijo																												
GEOMETAR																													
1.	Tikal Vladislav																												
2.	Smeikal Franjo																												
3.	Krnetić Johann																												
4.	Nikolić Danilo																												
5.	Opplitz Josef																												
6.	Korwig Ygnaz																												
POREZNIK																													
1.	J. Uzelac	+																											
2.	Smit Adolf																												
3.	Vaniček Franz																												
4.	Lowe Moritz																												
5.	Simić Michael																												
6.	Lončarević Martin																												

ZANIMANJE, FUNKCIJA		GODINE																										
		1886.	1889.	1893.	1895.	1896.	1897.	1898.	1899.	1900.	1901.	1902.	1903.	1904.	1905.	1906.	1907.	1908.	1909.	1910.	1911.	1912.	1913.	1914.	1915.	1916.	1917.	1918.
R.B	Prezime i ime																											
	ŠUMSKI UPRAVNIK																											
1.	R. Hillischer	+																										
2.	Krivanek Josif (Josef)		+																									
3.	Tkalac Viktor																											
4.	Monteuccolli Moritz																											
5.	Türkott Josef																											
6.	Werner August																											
7.	Zelenović Vaso																											
8.	Stanarić Ferdinand																											
9.	Nikiforević Vasilije																											
10.	Cappellotti Adolfo																											
11.	Petrović Lazar																											
	CESTARNIK																											
1.	Klass Franjo		+																									
2.	Mehrvincenz Maria																											
3.	Czerny Anton																											
4.	Hanzel Johann (Ivan)																											
5.	Tomann Jovo																											
	SERIJATSKI SUDIJA																											
1.	Husein eff. Hilmi	+																										
2.	Abdulah eff. Mehinagić			+																								
3.	Arif eff. Mehinagić				+																							
4.	Abdulah eff. Ibrahimović																											
5.	Ibrahim eff. Lemeš																											
6.	Husein eff. Joldić																											
7.	Ahmed eff. Šehić																											
8.	Hasan eff. H. Mehmedagić																											

ZANIMANJE, FUNKCIJA		GODINE																									
R.B	Prezime i ime OPĆE (NAR.) OSNOVNE ŠKOLE	1886.	1889.	1893.	1895.	1896.	1897.	1898.	1900.	1901.	1902.	1903.	1904.	1905.	1906.	1907.	1908.	1909.	1910.	1911.	1912.	1913.	1914.	1915.	1916.	1917.	1918.
GRAČANICA																											
1.	Paulin Franjo, učitelj																										
2.	Lugonjić Filip, učitelj-upravnik																										
3.	Arifagić Muhamed, pom. učit.																										
4.	Sarajlić Ibrahim, pom. učitelj																										
5.	Komadina Sogija, učiteljica																										
6.	Vidaković Nikola, učitelj																										
7.	Gačša Helena, učiteljica																										
8.	Branković Nikola, pom. učitelj																										
9.	Hrustanbegović Hasanbeg pom. učitelj																										
10.	Stojić Nikola, pom. učitelj																										
11.	Pejanović Dušan																										
12.	Šujica Marko																										
13.	Petković Milorad, pom. učitelj																										
14.	Ustavdić Ibrahim, učitelj starješina (1917.)																										
15.	Brkić Ilija, pom. učitelj																										
16.	Krišković Paulina, učitelj																										
17.	Ivanović Ivan, prip.																										
18.	Bordelo Boreo Lujza, učitelj.																										
19.	Perija Juraj, suplent																										
20.	Sam Marija, učiteljica																										
21.	Mutalić Marija																										
22.	Bjelanović Teofil PURAČIĆ																										
1.	Pervulijev M.																										
2.	Guševac Ilija																										
3.	Ivanić Nedeljko																										
4.	Vučičević Vlado																										
5.	Radovanović Vaso																										
6.	Arežina Jovo																										
7.	Šiljković Mehmed																										
8.	Fejzagić Džemal																										
9.	Dizdarević Hasan																										

